

ПАМ'ЯТІ ЛІДІЇ МИХАЙЛІВНИ ЛИТВИН

(12.12.1923 — 09.01.2003 рр.)

Українська наукова еліта, фтизіатрична служба України зазнали великої втрати, 9 січня 2003 року на 80 році життя, після виснажливої хвороби, перестало битися серце фахівця найвищого рівня, лікаря-фтизіатра, клініциста, провідного вченого відділу туберкульозу і неспецифічних захворювань легень Львівського НДІ епідеміології та гігієни, доктора медичних наук, професора Лідії Михайлівни Литвин.

Вихована родиною галицьких вчителів на Стрийщині, з молодих років виділялась серед однолітків своєю наполегливістю, працелюбністю, вимогливістю до себе. У 1947 році, закінчивши з відзнакою лікувальний факультет Львівського медичного інституту, Л. Литвин розпочала трудову діяльність на кафедрі факультетської терапії старшим лаборантом. Допитливість, бажання внести свій вклад у розвиток вітчизняної науки спонукали її у 1952 році взяти участь в конкурсі на заміщення посади молодшого наукового співробітника Львівського НДІ туберкульозу.

У ці післявоєнні роки туберкульоз був одним із найважчих і наймасовіших захворювань. Боротьба з ним вимагала не лише відданості справі, але й великої самопосвяти, бо нерідко лікарі самі ставали жертвами цієї хвороби. Не минула ця участь і Литвин Л.М., яка незважаючи на це у 1959 році захистила кандидатську дисертацію, присвячену проблемі діагностики та лікування деструктивного туберкульозу легень.

Стрімкий розвиток фармакології в післявоєнні роки, визнання фармакотерапевтичної ефективності лікарських засобів по відношенню до збудника туберкульозу вимагали правильного і раціонального підходу до хіміотерапії та цілеспрямованої корекції лікувальної справи у фтизіатрії. Саме в цьому напрямку працювала Литвин Л.М., вивчивши та науково довівши у докторській дисертації "Стероїдні гормони в комплексній терапії хворих деструктивними формами туберкульозу легень та туберкульозним менінгітом" (1972 р.) роль кортикостероїдних гормонів, як патогенетичних засобів у комплексному лікуванні хворих на деструктивний туберкульоз легень, ускладнений менінгоенцефалітом. Розроблений нею метод комплексної специфічної терапії туберкульозу з включенням гормонів отримав клінічне визнання практиків-фтизіатрів і широко застосовується в протитуберкульозних установах України та за її межами.

З 1975 по 1990 роки професор Литвин завідувала клінічним відділом НДІ туберкульозу. Під її керівництвом проводяться науково-дослідницькі роботи присвячені питанням диференціальної діагностики легеневої патології, ранньому виявленню та лікуванню туберкульозу органів дихання серед

дорослих та дітей. Широко вивчаються питання підвищення ефективності діагностики та лікування хворих на туберкульоз у сільській місцевості. Видається ряд методичних рекомендацій, присвячених питанням розмежування туберкульозу та неспецифічних захворювань органів дихання, розробці нових методів лабораторної діагностики туберкульозу, що дає можливість скоротити терміни обстеження, підвищити інформативність біохімічних та імунологічних методів для верифікації діагнозу, знизити частоту діагностичних помилок.

Першочерговими в науковій діяльності професора Л.М. Литвин залишались питання фундаментальної підготовки молодих кадрів. Під її керівництвом захищено 9 кандидатських, 3 із них підготовлено лікарями-практиками та 2 докторські дисертації, які базувались на фундаментальних розробках науково-дослідницьких тематичних робіт, присвячених новим методам раннього виявлення, діагностики та лікування туберкульозної інфекції на різних етапах її розвитку. Професор Литвин Л.М. є автором 8 авторських свідоцтв, 4 винаходів України, біля 200 публікацій у фахових виданнях. Це свідчить, що нею створена наукова школа фахівців фтизіопульмонологічного профілю.

Останні роки наукової діяльності вона присвятила вивченню протитуберкульозної активності ряду нових хімічних сполук. Зокрема, завдяки дослідженням проведенням під безпосереднім керівництвом Л.М. Литвин, належне клінічне визнання отримав новий вітчизняний протитуберкульозний препарат — флуорензид.

Незважаючи на наукову зайнятість, професор Литвин Л.М. постійно проводила консультативну, кураторську та організаційно-методичну роботу у фтизіатричних установах Західного регіону України.

За великий внесок у розвиток фтизіатричної науки і практики доктора медичних наук, професора Литвин Л.М. нагороджено знаком "Відміннику охорони здоров'я" та двома медалями "За доблесну працю".

Високий професіоналізм, ерудиція, доброзичливість, творчий пошук, невгамовна енергія, патріотизм, активна участь в наукових симпозиумах принесли професору Л.М. Литвин визнання і повагу серед хворих та медичної громадськості України. Її наукові здобутки стали вагомою частиною великих досягнень вітчизняної науки в Україні.

Світлий образ Лідії Михайлівни Литвин назавжди збережеться в серцях вдячних хворих, в пам'яті її учнів, однодумців та колег фтизіопульмонологічної служби України.

*Колектив Львівського НДІ епідеміології та гігієни
Відділ туберкульозу та НЗОД*